

Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Tercihleri

Teachers' In-Service Training Preferences

Erkan Mehmet AKAR*
Yeşim AKAR**

Öz:

Kuruluşlarda başarının ve kalitenin sağlanarak devam ettirilmesinde çalışanların bilgi düzeylerinin ve yeterliliklerinin dönemin gerekliliğine uygun olarak geliştirilmesi, güncellenmesi gereklidir. Bir kurum çalışanında bunu sağlamanın en doğru ve kolay yolu hizmet içi eğitim planlanmasıyla birlikte gerçekleştirilmesidir.

Çalışmanın amacı; Öğretmenlerin hizmet içi eğitim ve seminer tercihlerini ortaya çıkarmak, nedenselliğine yönelik yorum yapmaktır. Çalışmada 2022 yılı Haziran ayında öğretmenlerin uzaktan eğitimle gerçekleştirilen hizmet içi eğitimlerinde; eğitimin, eğitim süresinin, cinsiyetin, kıdem yılının tercihler üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Sosyal medya üzerinde hizmet içi eğitim tercih bilgilerini paylaşan 196 öğretmenin tercihleri değerlendirilmiştir. Öğretmenler birden fazla eğitime katılabildikleri için toplam 379 eğitim katılımcısı, tercih, cinsiyet, kıdem yılı, eğitim süresi bakımından incelenmiştir. En çok tercih edilen eğitimlerin “Öğretmen Olmak”, “Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi”, “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” olduğu tespit edilmiştir. Uzaktan hizmet içi eğitimlerde eğitim süresinin tercih üzerinde etkisi olduğu, eğitim süresi kısa olan eğitimlerin en çok tercih edilen eğitimler olduğu görülmüştür.

*MEB, Şube Müdürü, erkan44akar@gmail.com ORCID: 0009-0004-9335-4007

**Ankara Etlik Şehir Hast. Kalite Yönetim Birimi, yesim44akar@gmail.com ORCID: 0000-0003-1216-2798

Cinsiyetin, “Sosyal Medya Kullanımı ve İletişimi Semineri”, “Kendilik Cesareti Semineri”, “Neuro Linguistic Programming (NLP)’ye Giriş Semineri”, “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” eğitimleri üzerinde tercih yönünden etkili olduğu görülmüştür. Kıdem yılının, “Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri”, Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri”, “Öğretmen Olmak Semineri”, “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” eğitimleri üzerinde tercih yönünden etkili olduğu görülmüştür.

Eğitim konuları belirlenirken öğretmenlerin mesleki eksiklikleri ve beklentileri dikkate alınması önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Hizmet İçi Eğitim, Öğretmen, Tercih,

Abstract

In order to maintain success and quality in organizations, it is necessary to develop and update the knowledge levels and competencies of the employees in accordance with the requirements of the period. The most accurate and easiest way to ensure this for an institution employee is to carry out in-service training together with planning.

Purpose of the study; It is to reveal the teachers’ in-service training and seminar preferences and to comment on their causality. In the study, in the in-service training of teachers carried out with distance education in June 2022; The effects of education, duration of education, gender and seniority on preferences were investigated. The preferences of 196 teachers who shared their in-service training preference information on social media were evaluated. Since teachers can attend more than one training, a total of 379 training participants were examined in terms of preference, gender, seniority, and training period. It has been determined that the most preferred trainings are “Being a Teacher Seminar”, “Management of Difficult Situations, Professional Satisfaction, Psychology of Wisdom, Scientific Leadership, Changing World and Education Seminar”, “Compassion and Slowing Down Seminar”. It has been seen that the duration of the training has an effect on the preference in distance in-service trainings, and the trainings with short training periods are the most preferred trainings.

Gender has been found to be effective in terms of preference on “Social Media Use and Communication Seminar”, “Self-Courage Seminar”, “Introduction to Neuro Linguistic Programming (NLP) Seminar”, “Compassion and Slowing Down Seminar”. “New Approaches in In-Service Education, Expert Teaching and Headteacher Process Seminar”, Management of Difficult Situations, Professional Satisfaction, Psychology of Wisdom, Scientific Leadership, Changing World and Education Seminar”, “Being a Teacher Seminar”, “Compassion and Slowing Down Seminar” has been found to be effective in terms of preference on their education.

It has been suggested that teachers’ professional deficiencies and expectations should be taken into account while determining the educational topics.

Keywords: In-Service Training, Teacher, Preference,

Giriş

Bir toplumun gelişebilmesi için toplumu oluşturan bireylerin nitel özelliklerinin geliştirilmesi zorunludur. Bu zorunluluk, toplumsal kurallara uyum sağlayabilme mesleki yeterlilikleri artırma ve kişisel gelişimin gereği olarak bilgi, tutum ve davranışlarda ilerlemeyi gerektirir. Bireylerin gelişimlerini sağlamanın yolu, eğitim olanaklarının artırılması ile mümkün olmaktadır. (Gültekin ve Çubukçu, 2008). Hizmet içi eğitim; kamu hizmetlerinde göre yapan veya özel sektörde hizmet eden kişilerin verdiği hizmet ile ilgili maharet, mesleki bilgi, tavır kazandırmak üzere planlanan eğitim etkinlikleridir (Öztürk, & Sancak, 2007).

Mesleki gelişimi artırmak için gerçekleştirilen eğitimin amaçları, eğitimi planlayan, uygulayan, uygulatan kurumun amaçlarına, hizmet politikasına göre değişiklik göstermektedir. Kurumun ve eğitilmesi planlanan çalışanların ihtiyaçlarına göre hizmet içi eğitim amaçları belirlenmektedir. Hizmet içi eğitimin amaçları aşağıda gösterilmek istenmiştir (Taymaz, 1992):

- Üretilen mal ve hizmetin kalitesini, miktarını ve karı arttırmak,
- Üretim ve hizmetin gerektiği zamanda yapılması, kullanılacak araç gereç ve enerjinin etkin, verimli kullanılmasını sağlamak,
- Üretimi gerçekleştirmek için kullanılacak gereçlerin uygun kullanılmasını sağlamak, teknolojik gereçlerden yararlanmak ve uygulamak,
- İnovatif yaklaşımla hareket etmek, üretim yöntemlerinin gelişimini sağlamak
- İş güvenliğini sağlamaya yönelik hareket etmek, iş kazaları ve meslek hastalıklarının meydana gelmesini engellemek
- Çalışanlar arasındaki bağı, etkileşimi ve uyumu kuvvetlendirmek,
- Şikâyet ve uyumsuzlukları azaltmaya yönelik hareket etmek,
- İşgücünün kalitesini artırmaya yönelik olarak, personeli tanımak ve etkin insan kaynakları yönetimi uygulamak,
- Kurumlar arası rekabet etkinliğini geliştirmek
- Çalışanların moral motivasyonlarını artırmak, güvenlerini kazanmaya yönelik hareket etmek,
- Çalışanların gelişimini ve yeterliklerini artırmak, çalışan memnuniyetini sağlamak,
- Yenilikleri takip ederek, çalışanların uyumunu sağlamak,
- Kariyer, liyakat ilkelerini uygulamak,
- Çalışanların iş başarısını ve prestijini artırmak.

Hizmet öncesi eğitim işe başlama yeterliliği için gerekli olan, işe başvuruda ön koşul olarak istenen eğitimidir. Hizmet içi eğitim ise personel işe başladıktan sonraki süreçte, belirli periyotlarda personelin gelişimini artırmak, güncel teknoloji ve koşullara uyumunu sağlamak bilgi ve tutum yönünde varsa eksikliklerini planlamak için gerçekleştirilir.

Eğitim sistemine özgü olarak hizmet içi eğitim; okul içerisinde veya daha geniş bir şekilde belirtilecek olursa eğitim sistemi içinde bulunan insan gücünün geliştirilmesinin sağlanması olarak ifade edilmektedir (Osamwonyi, 2016). Teknolojik değişimlerin ve gelişmelerin çok hızlı bir şekilde yaşandığı dünyada eğitim kurumları da teknolojik gelişmelere uyum sağlamak ve olumlu yönde dönüşmektedir. Etkinliğin kontrol edilebilmesi için sistemin kendisinden, örgüt içerisinde ve dışından geri bildirimler alınarak değerlendirme gerçekleştirilmelidir (Sarpkaya, 2004). Ayrıca bilim ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen değişim, gelişim ve eğitim sisteminde teknolojinin yeri ve sisteme sağladığı yararlar, eğitim öğretim sürecine etkisi, öğrenci özelliklerindeki değişim, öğretmenlerin mesleki ilerleme gereksinimlerinin esasını oluşturmaktadır (Odabaşı ve Kabakçı, 2007).

Öğretmenlik dinamik bir meslek olduğu için güncel değişim ve gelişmelerle kendisini, niteliklerini geliştirmeleri beklenmektedir. Ülkemizde ulusal düzeyde, mesleki gelişim için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hizmet içi eğitim etkinlikleri planlanmakta ve uygulanmaktadır (Özdemir, 2016). Öğretmenlerin mesleki durumlarını çağın gerekliliklerine uygun olarak geliştirmeyi amaçlayan MEB tarafından gerçekleştirilen eğitimlerin oldukça önemlidir, bu süreç yeniliklere adaptasyon süreci olarak adlandırılabilir (Gebel, Bozkurt, 2022).

Teknolojik gelişmelerin, internet üzerinden sunulan hizmetlerin hızla geliştiği bu dönemde eğitim sektörü de bu gelişmelerden payını almıştır. Uzaktan eğitim uygulamaları özellikle Covid-19 pandemisi döneminde etkin bir şekilde kullanılmıştır. Uzaktan hizmet içi eğitimlerde eğitim alacak öğretmen zaman ve mekân yönünden kısıtlanmamış olur, ihtiyaç duydukları eğitimi seçebilir, tekrar izleyebilir, bireysel öğrenme gerçekleştirebilir, öğrenme hızına göre planlama yapabilir.

Hizmet içi eğitim çalışmalarına katılım sağlayan öğretmenlerin, eğitim çalışmaları ile mesleki gelişim sağlamaları ve öğrencilerin başarılarına pozitif katkı sağladığına dikkat edildiğinde, öğretmenlerin hizmet içi eğitime olan davranışlarının tespit edilmesi, ortaya çıkarılması önemli olmaktadır (Yaman, Tekin, 2010). Öğretmenlerin hizmet içi eğitim gereksinimleri Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilir, planlanır ve uygulanır. Uygulanan hizmet içi eğitimler sadece eksiklik ihtiyacı sonucunda değil öğretmenlerin gelişimini sağlamak amacı ile de planlanabilmektedir.

20-24 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirilen Mesleki Çalışma Döneminde 12 farklı eğitim, Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) da yayımlanarak öğretmenlerin ulaşması sağlandı. Görev yapan 898 bin 160 öğretmen en az bir eğitime katılarak hizmet içi eğitimi tamamladı. Öğretmenlerin birden fazla eğitime katılım sağlaması ile birlikte bu sayı, 2 milyon 348 bin 747 kişiye ulaştı (<https://www.meb.gov.tr>, 2023).

Çalışmanın amacı; Öğretmenlerin hizmet içi eğitim ve seminerler tercihlerini ortaya çıkarmak nedenselliğe yönelik yorum yapmaktır.

Hizmet içi eğitimlerin Milli Eğitim Sistemi üzerinde uygulanmasına dair birçok çalışma yapılmış, hizmet içi eğitimlerde öğretmen algıları ölçek kullanılarak değerlendirilmiş, branş bazında araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmada hizmet içi eğitim seçeneklerinden hangilerinin en çok tercih edildiği araştırılmış, daha sonraki eğitimlere yöntem ve içerik bakımından fikir vermesi ile araştırmayı diğerlerinden farklı bir boyuta ulaştırmış, özgünleştirmiştir.

Gereç ve Yöntem

Öğretmenlerin seminer döneminde verilen hizmet içi eğitimler de pandemi sürecinde 2022 Haziran döneminde uzaktan hizmet içi eğitim şeklinde planlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından belirlenen bazı eğitim videoları yüklenmiş ve öğretmenlerin hizmet içi eğitim kapsamında en az birini izlemeleri zorunlu tutulmuştur.

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modelinde desenlenmiştir. Durum çalışmasında bir olgu kendi içerisinde ele alınır (Yıldırım & Şimşek, 2006). Bu çalışmada belirli tarihler arasında öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimler içerisinde tercih edilenlerin dağılımları araştırılmış ve nedenleri ortaya çıkarılmıştır.

Sosyal medya üzerinde bir platformda öğretmenlerin hizmet içi eğitim tercihleri sorgulanmış, yapılan yorumlardaki cevaplara istinaden öğretmenlerin demografik verileri ve hizmet içi eğitim tercihleri derlenmiş, tablolatırılmış ve yorumlanmıştır.

Bu çalışmada sosyal medya üzerinde tercihlerini ve verilerini paylaşan öğretmenlerin bilgilerinden hareketle aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

- Uzaktan hizmet içi eğitimlerde öğretmen tercihleri nelerdir?
- Uzaktan hizmet içi eğitimlerde eğitim süresinin tercih üzerinde etkisi var mı?
- Uzaktan hizmet içi eğitimlerde cinsiyetin eğitim tercihi üzerinde etkisi var mı?
- Uzaktan hizmet içi eğitimlerde kıdem yılının tercih üzerinde etkisi var mı?

Çalışmanın sosyal medya üzerindeki platform üzerinde yorum yapan öğretmenlerin çalışmaya dâhil edilmiş olması, sadece sosyal medya kullanan ve yorum yapan öğretmenlerden oluşması bakımından araştırmanın sınırlılığı olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Öğretmenlerin tercihleri ve demografik verilerinin derlendiği tablolar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Demografik Veriler

Kişisel-Mesleki Özellikler		Sayı	%
Cinsiyet	Kadın	113	57,6
	Erkek	83	42,4
Eğitim Düzeyi	Lisans	167	85,2
	Yüksek Lisans	29	14,8
Mesleki Kıdem Yılı	1-10 Yıl	37	18,9
	11-20 Yıl	93	47,5
	21-30 Yıl	66	33,6
Toplam		196	100

Tablo 1 incelendiğinde hizmet içi eğitim tercihlerini ve bilgilerini beyan eden öğretmen sayısının 196 olduğu, bunların 113'ünün (%57,6) kadın, 83'ünün (%42,4) erkek olduğu görülmüştür. Eğitim düzeyleri incelendiğinde 167 (%85,2) öğretmenin lisans mezunu olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %47,5'inin (93) 11-20 kıdem yılı aralığında olduğu görülmüştür.

Tablo 2'de 20-24 Haziran 2022 tarihlerinde öğretmenlerin hizmet içi eğitimleri için ÖBA sistemine yüklenmiş hizmet içi eğitim isimleri, eğitimlerin süreleri, katılımcı kişi sayıları ve yüzdeleri verilmiştir. Tablo 2'de "Uzaktan hizmet içi eğitimlerde öğretmen tercihleri nelerdir?" ve "Uzaktan hizmet içi eğitimlerde eğitim süresinin tercih üzerinde etkisi var mı?" sorularının cevabı aranmıştır.

Tablo 2: Hizmet İçi Eğitim Süreleri, Katılımcı Sayıları

Sıra	Seminer	Seminer Konuları	Eğitim Süresi (dk)	Eğitim Süresi(dk) Toplam	Kişi	%
1	Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri	Kariyer Basamakları	16, 25	33	62	10,8
		Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar	16,48			
2	Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri	Zor Durumların Yönetimi	9,24	48	83	21,9
		Mesleki Doyum	9, 36			
		Bilgelik Psikolojisi	10, 26			
		Bilimsel Liderlik	8,42			
	Değişen Dünya ve Eğitim	10, 9				
3	Öğretmenlerin Fabrika Ayarları	Öğretmen Olmak	13, 43	53	41	16,4
		Nasıl Öğreniyoruz?	12, 6			
		Yeni Dünyanın Cesur Eğitimi	12, 31			
		Öğretmenlerin Dünyayı Değiştirme Gücü	14, 58			

4	Sosyal Medya Kullanımı ve İletişimi Semineri	İletişim	18, 45	55	11	2,9
		Kurum Aidiyeti	19, 33			
		Sosyal Medya Ve Sosyal İletişim	16, 46			
5	Kendilik cesareti semineri	Kendilik Cesareti Perspektifinden Tutku ve Heves	18,37	54	9	2,4
		Kendilik Cesareti Disiplininde “Ben” Kavramı	20,14			
		Kendilik Cesaretinin Karşısındaki Engeller	15, 9			
6	Neuro Linguistic Programming (NLP)'ye Giriş Semineri		42	5	1,3	
7	Öğretmen Olmak Semineri		22	89	23,5	
8	Merhamet ve Yavaşlamak Semineri		23,22	72	19	
9	Hesap Tablosu Programı (Office Excel) Eğitimi Kursu		347	-	-	
10	Kelime İşlemci Programı (Office Word) Eğitimi Semineri		128	3	0,8	
11	Eğitimde Web 2.0 Araçları Kullanımı Semineri		236	2	0,5	
12	Kurmaca Metin Öykü Yazma Eğitimi Semineri		173	2	0,5	
Eğitimin Toplam İzlenme Sayısı				379	100	

Tablo 2 incelendiğinde hizmet içi eğitimlerin toplam izlenme sayılarının 379 olduğu görülmektedir. Öğretmenler birden fazla eğitime katılabilmektedir. Süresi en kısa olan eğitimin 22 dakika ile “Öğretmen Olmak Semineri” olduğu, süresi en uzun olan eğitimin ise 347 dakika ile “Hesap Tablosu Programı (Office Excel) Eğitimi Kursu” olduğu görülmüştür.

Uzaktan hizmet içi eğitimlerde öğretmen tercihleri nelerdir?

Eğitilmelere katılan kişi sayıları incelendiğinde, en çok katılımın 89 katılımcı ile “Öğretmen Olmak Semineri” olduğu, ikinci en çok izlenen eğitimin 83 katılımcı ile “Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri” olduğu, üçüncü en çok izlenen eğitimin 72 katılımcı ile “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” olduğu tespit edilmiştir. “Hesap Tablosu Programı (Office Excel) Eğitimi Kursu”na ise katılım olmadığı görülmüştür. En az katılım sağlanan eğitimlerin ise 2 katılımcı ile “Eğitimde Web 2.0 Araçları Kullanımı Semineri” ve “Kurmaca Metin Öykü Yazma Eğitimi Semineri” olduğu tespit edilmiştir.

Uzaktan hizmet içi eğitimlerde eğitim süresinin tercih üzerinde etkisi var mı?

- En çok katılımın sağlandığı “ Öğretmen Olmak Semineri” eğitiminin süresinin 22 dakika olduğu,
- İkinci en çok izlenen “Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri” eğitiminin en uzununu 10,26 dakika olmak üzere 5 ayrı eğitimden oluştuğu, toplam sürenin 48 dakika olduğu,
- Üçüncü en çok izlenen “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” eğitiminin süresinin 23,22 dakika olduğu,
- Dördüncü sırada izlenen, “Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri” eğitiminin süresinin 33 dakika olduğu,
- En az izlenen iki eğitimin “Eğitimde Web 2.0 Araçları Kullanımı Semineri”, “Kurmaca Metin Öykü Yazma Eğitimi Semineri” sürelerinin sırasıyla, 236 ve 173 dakika olduğu,
- Hiç izlenmeyen, süresi en uzun olan hizmet içi “Hesap Tablosu Programı (Office Excel) Eğitimi Kursu” eğitiminin 347 dakika olduğu görülmüş,

Eğitime katılım sayıları ile süreler yorumlandığında en çok katılım sağlanan eğitimlerin sürelerinin en kısa olduğu eğitimler olması, hiç izlenmeyen ve en az izlenen eğitimlerin süreleri en uzun eğitimler olması hizmet içi eğitim tercihleri üzerinde eğitim süresinin etkisinin olduğu açıkça görülmektedir.

Tablo 3’de hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin cinsiyet, eğitim düzeyi, kıdem yılı bakımından eğitim katılım sayıları gösterilmiştir. Tablo 3’de “Uzaktan hizmet içi eğitimlerde cinsiyetin eğitim tercihi üzerinde etkisi var mı?”, “Uzaktan hizmet içi eğitimlerde eğitim süresinin tercih üzerinde etkisi var mı?”, “Uzaktan hizmet içi eğitimlerde kıdem yılının tercih üzerinde etkisi var mı?” sorularının cevabı aranmıştır. Tabloda öğretmenlerin eğitim düzeylerine göre hizmet içi eğitim tercihleri sayısal olarak gösterilmiş ancak yüksek lisans mezunu öğretmen sayısı düşük olduğundan tercih üzerindeki etkisi yönünden elde edilecek sonuçların anlamsız olacağı düşünülmüş, sadece rakamsal veriler gösterilmiştir.

Tablo 3: Hizmet İçi Eğitim, Demografik Veriler İlişkisi

Sıra	Semineri Adı	Cinsiyet		Eğitim Düzeyi		Kıdem Yılı		
		Kadın	Erkek	Lisans	Yüksek Lisans	1-10	11-20	21+
1	Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri	36	26	56	6	27	26	9
2	Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri	47	36	72	11	41	30	12
3	Öğretmenlerin Fabrika Ayarları	23	18	41	5	16	14	11
4	Sosyal Medya Kullanımı ve İletişimi Semineri	7	4	10	1	3	4	4
5	Kendilik Cesareti Semineri	6	3	9	-	3	4	2
6	Neuro Linguistic Programming (NLP)’ye Giriş Semineri	5	-	5	-	2	2	1
7	Öğretmen Olmak Semineri	50	39	75	14	49	29	11
8	Merhamet ve Yavaşlamak Semineri	51	21	63	9	17	34	21
9	Hesap Tablosu Programı (Office Excel) Eğitimi Kursu	-	-	-	-	-	-	-
10	Kelime İşlemci Programı (Office Word) Eğitimi Semineri	2	1	3	-	1	2	-
11	Eğitimde Web 2.0 Araçları Kullanımı Semineri	-	2	1	1	1	1	-
12	Kurmaca Metin Öykü Yazma Eğitimi Semineri	1	1	2	-	1	1	-
Toplam		228	151	337	47	161	147	72

- Uzaktan hizmet içi eğitimlerde cinsiyetin eğitim tercihi üzerinde etkisi var mı?

Tablo 1'e göre kadın öğretmen sayısının %57,6 (113), erkek öğretmen sayısının ise %47,4 (83) olduğunu belirtmiştik. Hesaplama kadın (%57,6) ve erkek (%47,4) mevcut yüzdesel değerlerin üzerinde kalan veriler dikkate alınmıştır. Tablo 3 değerlendirilerek cinsiyet hizmet içi eğitim tercihleri yüzdesel olarak hesaplanmış eğitim için tercih yönünden etkili olduğu tespit edilen hizmet içi eğitimler aşağıda gösterilmiştir. Katılımcı sayısı 3 ve altında olan eğitimler anlam çıkarmak bakımından yetersiz bulunmuş ve yorumlanmamıştır. Aşağıda bahsedilmeyen eğitimler için anlamlı bir fark bulunamamıştır.

- “Sosyal Medya Kullanımı ve İletişimi Semineri” eğitimine katılım sağlayan 11 öğretmenin % 63,6'sının kadın öğretmenlerden oluşması bu eğitimin kadın cinsiyeti üzerinde tercih yönünden etkili olduğu,
- “Kendilik Cesareti Semineri” eğitimine katılım sağlayan 9 öğretmenin % 66,6'sının kadın öğretmenlerden oluşması bu eğitimin kadın cinsiyeti üzerinde tercih yönünden etkili olduğu,
- “Neuro Linguistic Programming (NLP)'ye Giriş Semineri” eğitiminde eğitime katılan 5 kişinin tamamının kadın olduğu dolayısı ile kadın cinsiyeti üzerinde etkili olduğu,
- “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” eğitimine katılım sağlayan 72 öğretmenin % 70,8'inin kadın öğretmenlerden oluşması bu eğitimin kadın cinsiyeti üzerinde tercih yönünden etkili olduğu,

- Uzaktan hizmet içi eğitimlerde kıdem yılının tercih üzerinde etkisi var mı?

Tablo 1'de kıdem yılına göre öğretmen sayıları gösterilmiştir. Kıdem yılı 1-10 öğretmen oranının %18,9, 11-20 yıl aralığında olan öğretmen oranı %47,5, 21-30 yıl aralığında olan öğretmen oranının %33,6 olduğu belirtilmiştir. Tablo 3 değerlendirilerek kıdem yılı hizmet içi eğitim tercihleri yüzdesel olarak hesaplanmış eğitim için tercih yönünden etkili olduğu tespit edilen hizmet içi eğitimler aşağıda gösterilmiştir. Katılımcı sayısı 3 ve altında olan eğitimler anlam çıkarmak bakımından yetersiz bulunmuş ve yorumlanmamıştır. Aşağıda bahsedilmeyen eğitimler için anlamlı bir fark bulunamamıştır.

- “Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri” ne katılım sağlayan 62 öğretmenin %45'inin kıdem yılı 1-10 yıl aralığında olan öğretmenlerden oluşması kıdem yılının bu eğitim için tercih yönünden etkili olduğu,
- “Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri” ne katılım sağlayan 83 öğretmenin %49'inin kıdem yılı 1-10 yıl aralığında olan öğretmenlerden oluşması kıdem yılının bu eğitim için tercih yönünden etkili olduğu,
- “Öğretmen Olmak Semineri” ne katılım sağlayan 89 öğretmenin %55'inin kıdem yılı 1-10 yıl aralığında olan öğretmenlerden oluşması kıdem yılının bu eğitim için tercih yönünden etkili olduğu,

- “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” ne katılım sağlayan 72 öğretmenin %47’inin kıdem yılı 11-20 yıl aralığında olan öğretmenlerden oluşması kıdem yılının bu eğitim için tercih yönünden etkili olduğu görülmüştür.

Tartışma

Küçüktepe tarafından gerçekleştirilen çalışmada (2013) öğretmenlerin kendilerini geliştirmeleri, mesleklerindeki etkinliklerini artırmaları, mesleki başarı ve verimliliğin artırılması bakımından önemli olduğu vurgulanmıştır. Hizmet içi eğitimin önemi ve gerekliliği yadsınamaz bir gerçektir.

Demirtaş (2008) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, hizmet içi eğitim planlanmadan önce çalışanların isteklerinin sorgulanması, ihtiyaçlarının belirlenmesi ve eğitim içeriğinin buna göre düzenlenmesinin sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. Hizmet içi eğitim ihtiyacı mesleğin çeşitli kademelerinde farklılık göstermektedir. Bununla beraber göreve yeni başlayan öğretmenler ile hizmet süresi uzun olan öğretmenler arasında hizmet içi eğitim ihtiyacı farklılık göstermektedir (Fok ve diğerleri, 2005). Bu çalışmada kıdem yılının hizmet içi eğitim tercihleri üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Tekin ve Ayas (2005) tarafından yapılan çalışmada hizmet içi eğitimlerin süresinin kısa olması gelişim sağlanmasına engel olmadığı ortaya çıkarılmıştır. Bir diğer çalışmada hizmet içi eğitim süresinin uzun olması gerektiği, daha fazla bilgiyi içereceği için bir dönem boyunca sürmesi gerektiği, uzun süren eğitimin daha faydalı olacağı düşünüldüğü ifade edilmiştir (Yılmaz, Gökçek, 2016). Bu çalışmada ise eğitim süresinin eğitim tercihleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Hizmet içi eğitimlere en çok katılımın, süresi kısa olan eğitimler olduğu görülmüştür.

Karasolak ve diğerleri (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmada hizmet içi eğitimlerde öğretmen tercihlerinde cinsiyetin farklılık gösteren bir değişken olmadığı, erkek ve kadın öğretmenlerin hizmet içi eğitim tercihleri konusunda benzer tutum sergiledikleri görülmüştür. Bu çalışmada bazı eğitimlerde cinsiyetin eğitim tercihi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmüştür.

Sonuç ve Öneriler

Öğrenmenin verimli bir şekilde gerçekleşebilmesi öğrenme yönteminin bilinmesi gereklidir.

Bu araştırmada öncelikle; pandemi sürecinde Sınıf Öğretmenlerinin mesleki çalışmalarının uzaktan eğitim yöntemiyle yapılmasının durumsal araştırılması yapılmıştır. Pandemi ile birlikte mesleki eğitimin uzaktan yapılması ve en az birinin ÖBA platformundan izlenmesi şartı getirilmiştir. Öğretmeler 2022 yılı Haziran seminerinde idari izinli sayılmış ve istedikleri yerden izleme imkânı verilmiştir.

MEB bundan sonra güncel konu ve güncel kişilerce aynı seminerleri yaptıkça daha çok izleme oranının artması olasıdır.

Öğretmenlerin okulun ve hizmetin gerekliliği olarak kendilerini sürekli yenilemeleri, gelişmelerden haberdar olmaları, eğitim ve öğretim sistemlerine eklemeleri gerekmektedir.

Çalışma bulgularından elde edilen sonuçlara göre en çok izlenen 5 eğitimin sırasıyla; “Öğretmen Olmak Semineri”, “Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri”, “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri”, “Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri”, “Öğretmenlerin Fabrika Ayarları” olduğu tespit edilmiştir.

Uzaktan hizmet içi eğitimlerde cinsiyetin, “Sosyal Medya Kullanımı ve İletişimi Semineri”, “Kendilik Cesareti Semineri”, “Neuro Linguistic Programming (NLP)’ye Giriş Semineri”, “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” eğitimleri için tercih yönünden etkili olduğu görülmüştür.

Uzaktan hizmet içi eğitimlerde kıdem yılının, “Hizmet İçi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Süreci Semineri”, “Zor Durumların Yönetimi, Mesleki Doyum, Bilgelik Psikolojisi, Bilimsel Liderlik, Değişen Dünya ve Eğitimi Semineri”, “Öğretmen Olmak Semineri”, “Merhamet ve Yavaşlamak Semineri” eğitimleri için tercih yönünden etkili olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimleri için katıldıkları seminerleri yüz yüze ve sosyal medyadaki platformlar üzerinden paylaşmaları bir sonraki hizmet içi eğitim için merak uyandırarak motivasyon sağlamaktadır.

Çalışma sonucunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur;

- Eğitim sistemi konusunda gelişmiş, yeterliliklerinin kanıtlamış ülkelerin hizmet içi eğitim süreçleri, planlamaları incelenmeli karşılaştırmalar yapılmalı,
- Bu eğitimde olduğu gibi planlanacak diğer eğitimlerde de güncel, öğretmenlerin deneyimlerini artırıcı eğitim konuları seçilmesi, eğitimcilerin tanınmış, popüler eğitimcilerden oluşması,
- Eğitim konuları belirlenirken öğretmenlerin mesleki eksiklikleri ve beklentileri dikkate alınmalı,
- Hizmet içi eğitim taleplerinin alınabileceği bir sistem oluşturulmalı,

- Salgın dönemi gibi ekstra olumsuzluk durumlarında da eğitim sürecinin devam etmesi sağlanmalı, uzaktan eğitim ile birlikte yüz yüze eğitim bir arada değerlendirilmeli,
- Hizmet içi eğitimlerin öğretmenlere katkıları araştırılabilir.

Kaynaklar:

Bozık, E.T. (2021). *Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitime Karşı Tutumlarının Belirlenmesi*, MEF Üniversitesi Bitirme Projesi s:2-29

Creswell, Jhon, W. (2013). *Research design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. California: Sage Publications.

Demirtaş, T.Z. (2008). *İlköğretim Okulları Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları ile Kurum İçi İletişim Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi*. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul s:20-117

Fok,S., Chan, K., Sin, K., Heung-Sang Ng ve Yeung, A. (2005). *In-Service Tacher Training Needs İn Hong Kong*. Paper presented at the Annual Conference of the Australian Association for Research in Educaiton, Sidney, Australia.

Gebel, Selvi ve Bozkurt Tekin, Aykar. (2022) *Öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Yürütülen Uzaktan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri*. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt 6, Sayı:1, s: 42-62

Gültekin, Mehmet, Çubukcu, Zuhul, (2008). *İlköğretim Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitime İlişkin Görüşleri*, Sosyal Bilimler Dergisi, (19)185-2001

<https://www.meb.gov.tr/oba-uzerinden-acilan-egitimlere-6-milyondan-fazla-katilim> (Erişim Tarihi: 03.01.2023)

Karasolak, K., Tanrıseven, I., ve Yavuz Konakman, G. (2013). *Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi*. Kastamonu Eğitim Dergisi, 21, 997-1010.

Küçüktepe, C. (2013). *Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Belirlenmesi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(2), 26-43.

Odabaşı, H,Ferhan, ve Kabakçı, Işıl, (2007). *Öğretmenlerin Mesleki Gelişimlerinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri*. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu. Bakü, Azerbaycan

Osamwonyi, Eduwen, Cuma, (2016). *In-Service Education Of Teachers: Overview, Problems and The Way Forward*. Journal of Education and Practice, 7(26), 83-87.

Özdemir, Soner, Mehmet, (2016). *Öğretmen Niteliğinin Bir Göstergesi Olarak Sürekli Mesleki Gelişim*. Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(3), 233-244.

Öztürk, Mustafa, ve Sancak, Süleyman, (2007). *Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarının Çalışma Hayatına Etkileri*. Journal of Yaşar University, 2(7), 761-794.

Sarpkaya, Ruhi, (2004). *İlköğretim Denetmenlerinin Denetim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar*. SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi, 8, 114-129.

Taymaz, Haydar, (1992) *Hizmet İçi Eğitim*. Ankara: Pegem Yayın No:3.

Tekin, S. ve Ayas, A. (2005) . *Kimya Öğretmenlerine Yönelik Bir Hizmet İçi Eğitim Kursunun Yansımaları: Akçaabat Örneği*. Milli Eğitim Dergisi, 165, s:107122.

Yaman, Süleyman, Tekin, Seher. (2010). *ğretmenler İçin Hizmet-İçi Eğitime Yönelik Tutum leđi Geliştirilmesi*. Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 5, Sayı I-II, s: 76-86

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, N. & Gökçek, T. (2016). *Matematik ğretmenlerine Yansıtıcı Düřünme Becerisini Kazandırmaya Yönelik Hazırlanan Hizmet İçi Eğitimin Etkililiđi*. Kuramsal Eđitimbilim Dergisi [Journal of Theoretical Educational Science], 9(4), 606-641.

Yin, Robert, K, (2014). *Case Study Research Design and Methods (5th ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage. 282 pages

Extended Abstract

In order to maintain success and quality in organizations, it is necessary to develop and update the knowledge levels and competencies of the employees in accordance with the requirements of the period. The most accurate and easiest way to ensure this for an institution employee is to carry out in-service training together with planning.

In this period, in which technological developments and services offered over the internet are rapidly developing, the education sector has also taken its share from these developments. Distance education applications have been used effectively especially during the Covid-19 pandemic period. The teacher who will receive training in distance in-service training is not limited in terms of time and space, can choose the training they need, watch it again, perform individual learning, and plan according to the learning speed.

The in-service trainings given during the seminar period of the teachers were also planned in the form of distance in-service training in the period of June 2022 during the pandemic period. Some training videos determined by the Ministry of National Education (MEB) were uploaded and teachers were required to watch at least one of them within the scope of in-service training.

In-service training preferences of teachers were questioned on a platform on social media, and based on the answers in the comments, teachers' demographic data and in-service training preferences were compiled, tabulated and interpreted.

In this study, answers to the following questions were sought based on the knowledge of teachers who shared their preferences and data on social media;

- What are the teacher preferences in distance in-service training?
- Does the duration of the training have an effect on the preference in distance in-service trainings?
- Does gender have an effect on education preference in distance in-service training?
- Does the seniority year have an effect on the choice in distance in-service trainings?

The inclusion of teachers who commented on the platform on social media was accepted as a limitation of the research in terms of only teachers who use social media and make comments.

Purpose of the study; It is to reveal the teachers' in-service training and seminar preferences and to comment on their causality. Many studies have been carried out on the implementation of in-service training on the National Education System, teacher perceptions in in-service training have been evaluated using scales, and branch-based studies have been conducted. In this study, it was researched which of the in-service training options were most preferred, and it made the research different from the others and made it unique by giving an idea in terms of method and content for subsequent trainings.

In the study, in the in-service training of teachers carried out with distance education in June 2022; The effects of education, duration of education, gender and seniority on preferences were investigated. The preferences of 196 teachers who shared their in-service training preference information on social media were evaluated. Since teachers can attend more than one training, a total of 379 training participants were examined in terms of preference, gender, seniority, and training period.

In this research, first of all; During the pandemic process, a situational research was conducted on the professional studies of Classroom Teachers by distance education method. With the pandemic, it has been stipulated that vocational training should be done remotely and that at least one of them should be monitored from the IPA platform. In the June 2022 seminar, the teachers were deemed to be on administrative leave and they were given the opportunity to watch from anywhere. According to the results obtained from the study findings, the 5 most watched educations are respectively; It has been determined that there are “Being a Teacher”, “Management of Difficult Situations, Professional Satisfaction, Psychology of Wisdom, Scientific Leadership, Changing World and Education”, “Compassion and Slowing Down Seminar”. It has been observed that the duration of the training has an effect on the preference in distance in-service trainings, and the trainings with short training periods are the most preferred trainings. When the number of participation in the training and the duration are interpreted, it is clearly seen that the duration of the training has an effect on the in-service training preferences, as the trainings with the most participation are the trainings with the shortest duration, the trainings that are never watched and the trainings that are watched the least are the longest trainings.

In distance in-service trainings, gender was found to be effective in terms of preference for “Social Media Use and Communication Seminar”, “Self-Courage Seminar”, “Introduction to Neuro Linguistic Programming (NLP) Seminar”, “Compassion and Slowing Down Seminar”. “New Approaches in In-Service Education, Expert Teaching and Headteacher Process Seminar”, “Management of Difficult Situations, Professional Satisfaction, Wisdom Psychology, Scientific Leadership, Changing World and Education Seminar”, “Being a Teacher Seminar”, “ It has been seen that it is effective in terms of preference for “Compassion and Slowing Down Seminar” trainings. Teachers’ sharing the seminars they attend for their Professional Development face-to-face and on social media platforms arouses curiosity and motivates them for the next in-service training. As a result of the study, the following recommendations were made;

In-service training processes and plans of countries that have developed in education system and have proven their qualifications should be examined and comparisons should be made,

Selecting up-to-date training topics that will increase the experience of teachers in other trainings to be planned, as in this training, and the trainers being well-known and popular trainers,

Teachers’ professional deficiencies and expectations should be taken into account while determining the education subjects,

A system should be established where in-service training requests can be received,

It should be ensured that the education process continues in extra negative situations such as the epidemic period, and face-to-face education should be evaluated together with distance education,

The contribution of in-service training to teachers can be investigated.

Etik Kurul İzni

Bu çalışma için etik kurul izni gerekmemektedir. Yaşayan hiçbir canlı (insan ve hayvan) üzerinde araştırma yapılmamıştır. Makale edebiyat sahasına aittir.

Çatışma Beyanı

Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile arasında mali çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Destek ve Teşekkür

Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Ethics Committee Permission

Ethics committee permission is not required for this study. No research has been conducted on any living creature (human and animal). The article belongs to the field of literature.

Deconfliction Statement

The author of the article declares that there is no conflict of financial interest between him and any institution, organization, person related to this study.

Support and Thanks

Support was not received from any institution or organization in the study.